

Tự Chuyện PPCST

Phi Long

Những ngày đầu tiên sau khi học môn Phương pháp luận sáng tạo KHKT trong việc giải quyết vấn đề và ra quyết định, tôi bỗng thấy mình như “siêu nhân”, có khả năng dịch chuyển cả trời đất. Rồi chẳng bao lâu sau phút “thăng hoa” ấy, tôi trở về với thực tại, nghĩa là trở về với những thói quen vốn có.

Như những người khác, tôi đổ thừa lỗi này cho người khác, cho những điều tôi nhận được ở lớp học. Cũng may, thường xuyên theo dõi mục “Thành công với Phương pháp luận sáng tạo” trên Báo tường của Trung tâm sáng tạo (TSK), tôi nảy sinh câu hỏi: “*Tại sao cũng học như mình, người ta áp dụng thành công kiến thức thu nhận được từ môn học, còn mình thì không?*”.

Loay hoay với câu hỏi mà không có câu trả lời, tôi chợt nhớ về những lời dặn của các thầy ngày kết thúc khóa học: “... *phải có ý thức sử dụng kiến thức môn học trong các hoạt động của mình. Muốn vậy, phải chủ động tìm, phát hiện những bài toán, vấn đề xung quanh mình. Khi đã phát hiện được, xác định xem kiến thức nào cần dùng để giải quyết vấn đề. Đối với những người mới học xong, cách luyện tập hữu hiệu nhất là tìm những lời giải từ các thành công hoặc thất bại của người khác, rồi đặt các câu hỏi trên cơ sở chiều nhìn của các kiến thức trong môn học để rút ra những kinh nghiệm trong việc vận dụng kiến thức thu nhận được từ lớp học này...*”.

Và thế là, tôi bắt đầu dấn thân vào cuộc chiến chống lại những “thói hư, tật xấu” của chính mình. Trong một lần tìm kiếm thông tin trên mạng, tôi tình cờ đọc được bài viết tại địa chỉ <http://vnexpress.net/Vietnam/Van-hoa/2006/08/3B9ECAFA/> có nội dung tóm tắt như sau:

... Công ty Rạng Đông cách đây 2 tháng nộp đơn xin giấy phép sản xuất album “Để đời một câu nghĩa tình”, Sở Văn hóa Thông tin (VH-TT) TP HCM đã gạch chân 2 câu trong bài hát cùng tên: “Sống ở đời tình nghĩa làm chi. Yêu hết con tim cũng chẳng được gì” và yêu cầu chỉnh sửa, lý do: “Bài hát có thể gieo hướng suy nghĩ tiêu cực trong giới trẻ”.

Nhưng nhạc sĩ Minh Khang, tác giả của bài hát trên, nhất định không sửa với lập luận: “Nếu tách 2 câu này ra thì mang nghĩa khác. Còn đặt trong bối cảnh của toàn bài hát thì chỉ mang ý nghĩa từ tâm trạng của chàng trai thất tình”.

Rạng Đông đành đề nghị nam ca sĩ hải ngoại vừa về nước Gia Huy bỏ bài hát “Để đời một câu nghĩa tình” và đổi tên album. Ca sĩ này cũng một mực không chịu vì: “Đây là bài hát cùng tâm trạng và cũng giống tôi ở ngoài đời. Tôi cảm thấy rất tâm đắc khi đưa vào album này”.

Bỏ không xong, làm tới thì không được phép, bà Trương Thị Thu Dung, Giám đốc Rạng Đông, cho biết, công ty phải chọn giải pháp là thông qua Nhà xuất bản Âm nhạc để xin giấy phép, với tư cách là đơn vị đồng sản xuất. Đơn vị này gửi đơn xin cấp phép sản xuất đến Cục nghệ thuật biểu diễn (nơi quản lý Nhà xuất bản Âm nhạc). Đúng 10 ngày sau, album của Gia Huy được cho phép ra đời mà không có một yêu cầu chỉnh sửa nào. Album sẽ chính thức phát hành trên toàn quốc với nội dung đúng như trong bài hát ban đầu của Minh Khang.

Câu hỏi mà tôi đặt ra khi đọc xong câu chuyện này:

1. Bài toán thực sự mà ban giám đốc công ty Rạng Đông phải giải quyết là bài toán nào?
2. Mâu thuẫn của bài toán này được phát biểu như thế nào?
3. Thành công mà ban giám đốc công ty Rạng Đông thu được, nói theo kiến thức môn học Phương pháp luận sáng tạo, là do biết cách vận dụng tốt kiến thức nào? Cách thức vận dụng những kiến thức đó?
4. Giải pháp mà công ty Rạng Đông đưa ra có phải là lời giải tốt không. Cơ sở cho việc lựa chọn lời giải đó?

Từ những câu hỏi đó, tôi tìm được câu trả lời như sau:

1. Công ty Rạng Đông gặp bài toán ban đầu: Làm thế nào để album *Để đời một câu nghĩa tình* được cấp giấy phép sản xuất. Nếu chọn giải bài toán này, công ty gặp khó khăn: Nếu xin giấy phép ở Sở văn hoá thông tin thành phố HCM thì phải chỉnh sửa hai câu mà người xét duyệt cho rằng “*Bài hát có thể gieo hướng suy nghĩ tiêu cực trong giới trẻ*”. Nếu làm theo yêu cầu này thì album được phép phát hành nhưng điều này lại gây sự bất bình đối với ca sĩ cũng như nhạc sĩ, tác giả bài hát. Đây chính là mâu thuẫn kỹ thuật.

Do tác giả cũng như ca sĩ phản đối quyết liệt mà album thì đã làm xong phần chính, chỉ còn chờ giấy phép, do vậy, bài toán: Làm thế nào để Sở văn hoá thông tin thành phố HCM cấp giấy phép cho album *Để đời một câu nghĩa tình* là không thể giải được “một cách minh bạch”.

Nếu không muốn làm một cách “mờ ám” thì phải chuyển qua hệ trên. Vì theo nhận xét 15 của phần 3.7. Hệ thống và tư duy hệ thống: “*Hệ có trong bài toán và bài toán như là hệ thống*”. Do vậy, bài toán thực sự bây giờ sẽ là: **Làm thế nào để Cục nghệ thuật biểu diễn cấp giấy phép cho album *Để đời một câu nghĩa tình*.**

2. Nếu nộp đơn xin giấy phép cho album *Để đời một câu nghĩa tình* lên Cục nghệ thuật biểu diễn thì tránh được yêu cầu sửa đổi mà Sở văn hoá thông tin thành phố HCM đòi hỏi nhưng sẽ phải trả lời câu hỏi: “*Tại sao không xin phép ở Sở văn hoá thông tin thành phố HCM*” và việc trả lời câu hỏi này tất yếu sẽ dẫn đến nhiều phiền phức hơn. Đây cũng chính là mâu thuẫn kỹ thuật của bài toán xin giấy phép từ Cục nghệ thuật biểu diễn.
3. Sử dụng “Bảng các nguyên tắc dùng để giải quyết các mâu thuẫn kỹ thuật”, với thông số kỹ thuật 27. Độ tin cậy (ứng với tính chất A: tránh được yêu cầu sửa đổi của Sở văn hoá thông tin thành phố HCM) và thông số kỹ thuật 31. Các nhân tố có hại sinh ra bởi

chính đối tượng (ứng với tính chất B: dẫn đến nhiều phiền phức) có thể tìm thấy các nguyên tắc sau: 35, 2, 40, 26.

Do không tìm thấy gợi ý nào từ các nguyên tắc trên, tôi tiếp tục phát biểu mâu thuẫn vật lý: Phải trực tiếp (Đ) đến Cục nghệ thuật biểu diễn để xin giấy phép cho album sắp phát hành và phải không trực tiếp (-Đ) đến Cục nghệ thuật biểu diễn để không phải trả lời câu hỏi “*Tại sao không xin phép ở Sở văn hoá thông tin thành phố HCM*”.

Từ hệ thống các biến đổi mẫu dùng để giải quyết mâu thuẫn vật lý, tôi chọn

Hoặc biến đổi 1.2. Tách khỏi hệ thống phần có tính chất không cần thiết hoặc ngược lại, đưa thêm vào hệ thống phần có tính chất cần thiết.

Hoặc Phép chuyển hệ thống bốn: kết hợp các hệ đồng nhất hoặc không đồng nhất tạo thành hệ trên.

Do đã chuyển sang hệ trên, vì vậy cách xem xét bây giờ phải tìm kiếm nguồn lực của hệ trên này. Từ gợi ý của các biến đổi mẫu đã chọn, ý tưởng: kết hợp với Nhà xuất bản Âm nhạc (đưa thêm vào hệ thống yếu tố có tính chất cần thiết hoặc kết hợp với các hệ đồng nhất: Nhà xuất bản Âm nhạc – đơn vị đồng sản xuất)¹ xuất hiện. Và bây giờ, công ty Rạng Đông có thể trực tiếp (Đ) đến Cục nghệ thuật biểu diễn với tư cách của Nhà xuất bản Âm nhạc (không trực tiếp - Đ).

4. Việc kết hợp với Nhà xuất bản Âm nhạc và xin phép xuất bản ở Cục nghệ thuật biểu diễn là lời giải ít làm hệ thay đổi nhất, ít để lại tiền lệ xấu, nói cách khác, không làm nảy sinh những bài toán mới do tốt với 9N hệ.

Như vậy, bằng cách giải lại các bài toán thực tế rồi so sánh cách giải nhờ vận dụng kiến thức môn học PPLST với lời giải của người khác, giờ đây tôi khá tự tin giải quyết những bài toán gặp phải trong quá trình hoạt động thực tế của mình bằng những gì mà các thầy đã cung cấp trong lớp học.

1. Để đời một câu nghĩa tình
 2. Nước mắt muộn màng
 3. Đợi chờ
 4. Chuyện tình không suy tư
 5. Nơi xa em có biết
 6. Chút kỷ niệm buồn
 7. Yêu một mình
 8. Mây tình yêu
 9. Chỉ còn chúng ta
 10. Về dưới cơn mưa
 11. Xa em
 12. Không ai yêu và không yêu ai
- Bonus track :
13. Lk : Remix " Phán bội một cuộc tình - Biết làm gì hơn "
 14. Karaoke : Để đời một câu nghĩa tình
 15. Karaoke : Nước mắt muộn màng

¹ Đây chính là tinh thần của nguyên tắc 2. Tách khỏi và 40. Sử dụng vật liệu hợp thành